

Produksjonstilskudd

Gruppemøter jordbruk september 2024

Anne Kari Birkeland og Kjellfrid Straume

Statsforvalteren i Agder

Innhold

- Avkorting ved feilopplysning, regelverksbrot og miljøkrav
- Nytt i Jordbruksavtalen
- Vanleg jordbruksproduksjon
  - produksjonskrav
  - dyrevelferd
- Kontroll av husdyrproduksjon
  - stoppmeldingar og varselmeldingar
  - husdyrregisteret
- Landbruksregisteret

Avkorting

Krav til aktsemd hjå føretak

Forventningar

- kunnskap om eige dyrehald og areal
- kontaktar kommunen i god tid ved spørsmål
- kjenner PT-forskrifta og jordbruksavtalen
- kjenner krav i forskrift om gjødslingsplanlegging

Kommentar/merknad ved avvik

Forklar kva som har hendt!

- søkjar eller kommunen som oppdaga feil / tok kontakt
- stadleg kontroll, e-post eller telefon
- dato

- vurdering av avkorting
- grunngje avkorting eller ingen avkorting

Avkorting ved feilopplysninger § 12

- alltid vurderer avkorting ved feilopplysninger som ville gitt urettmessig utbetaling av tilskot
- aktsemdsvurdering i vedtaksbrevet ved avkorting (simpel uaktsamt, grovt uaktsamt, forsettleg).
- grunngjeving av avkortingsbeløp
  - norm
  - konklusjon i aktsomhetsvurdering
  - rimeleg og forholdsmessig

Aktsemdsvurdering i vedtaksbrevet

- aktsam god tru: ikkje visste og ikkje burde vist at opplysninga var feil (t.d. liten feil i oppgåver frå omsetningsledd)
- simpel uaktsamt: burde ha forstått (t.d. slurvefeil)
- grovt uaktsamt: måtte ha forstått, klanderverdig
- forsettleg: har forstått

Avkorting – regelverksbrot § 11

1. «Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig driver eller har drevet sin virksomhet i strid med annet regelverk for jordbruksvirksomhet, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes.»
2. Brot på forskrift om gjødslingsplanlegging.
3. Journal over plantevernmidlar som er brukt.

Norm for avkortingsbeløp:

Manglar gjødslingsplan eller plantevernjournal: Avkorta 20 % av totalt tilskot til jordbruksareal. Mangelfull: Mellom 0 og 20 %.

Avkorting – gjødslingsplan

- kryssa ja for har gjødslingsplan, men denne er mangelfull eller manglar heilt – også feilopplysning
- ny søkjar – ikkje dispensasjonsgrunn
- ny leigejord – krav til gjødslingsplan også første år, krav til jordprøvar frå andre året
- ekstensiv drift – ikkje grunn til redusert avkorting (men kan vera grunn til å innvilga søknad om fleirårig plan, ev. fritak i sjeldne tilfelle)

Gjødslingsplan – informasjon og regelverk

[Forskrift om gjødslingsplanlegging](#)

[Rundskriv 17/2003](#)

[Informasjon frå Landbruksdirektoratet](#)

[Informasjon frå Statsforvaltaren i Agder:
Kva er ein fullstendig gjødslingsplan?](#)

Avkorting – plantevernjournal

Sprøytejournal skal inneholde

- navn på plantevernmiddelet
- tidspunkt for behandling
- dose
- område som er behandlet
- hvilken vekst som er behandlet

[Forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd,](#)
§ 11 Avkorting ved regelverksbrudd

Avkorting ved brudd på miljøkrav i § 4

- Tilskuddet **skal** avkortes dersom det **på, eller i tilknytning** til arealet foretaket disponerer foretas inngrep som forringer kulturlandskapet.
- Det skal likevel bare avkortes for inngrep **på eiendom** som foretaket helt eller delvis disponerer.
- Dersom annet regelverk ikke er til hinder for det, kan kommunen likevel **forhåndsgodkjenne** inngrepet dersom det avhjelper betydelige **driftsmessige ulemper**.

Inngrep som forringer kulturlandskap – eksempler

Foto: Kjellfrid Straume

- oppdyrking av skogbryn, kantsoner og andre restarealer mot innmark
- fjerning av åkerholmer, steingjerder og gamle rydningsrøyser
- oppdyrking eller fjerning av ferdselsårer
- tiltak i utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven som ikke er i tråd med godkjent tiltaksplan

Inngrep som forringer kulturlandskap – eksempler

Foto: Kjellfrid Straume

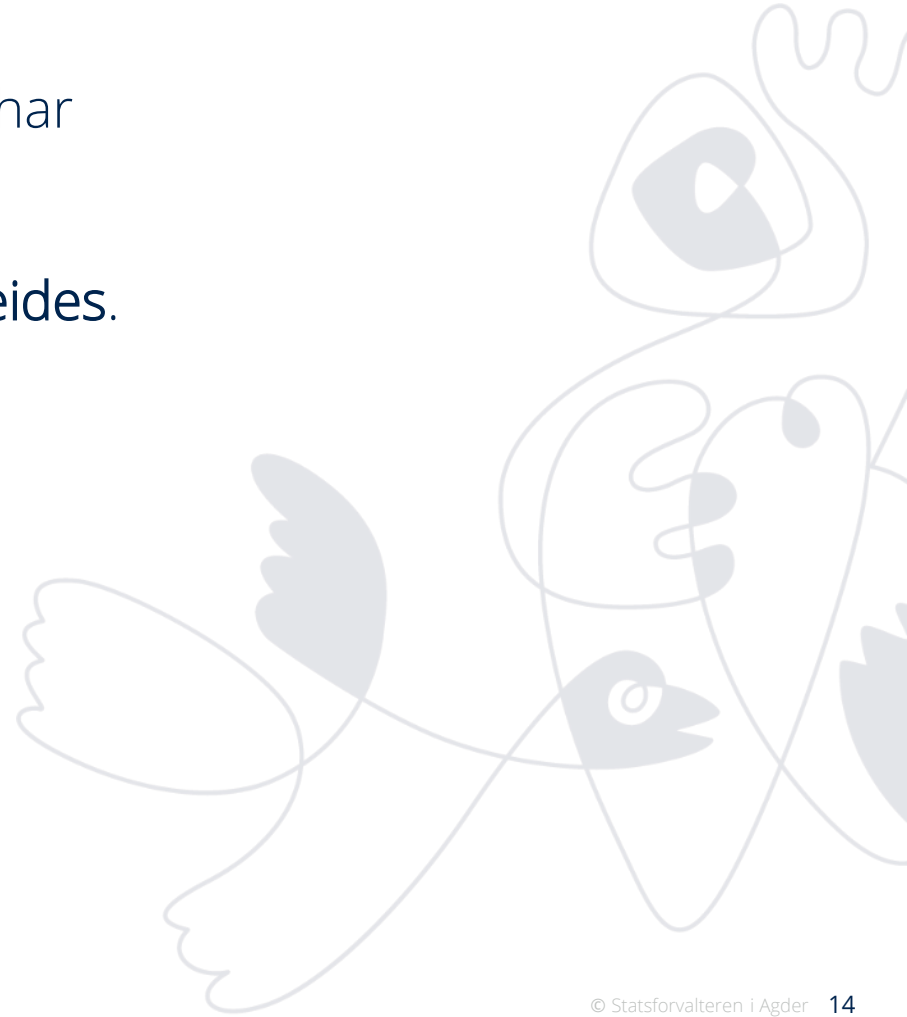
- planering av jordbruksarealer under 1 daa
- kanalisering og lukking av elver, bekker og grøfter
- sprøyting av kantvegetasjon og åkerholmer, med mindre dette er et ledd i skjøtselen av kulturlandskapet

[Kommentarrundskrivet](#)

Avkorting ved brudd på miljøkrav i § 4

- Tilskuddet skal avkortes dersom jordbruksarealet ikke har vegetasjonssone på minst to meter mot vassdrag med årssikker vannføring, målt horisontalt fra vassdragets normalvannstand. Vegetasjonssonen kan ikke jordarbeides.

Avkortingsnorm

Inngrep som forringer kulturlandskapet:

- et beløp tilsvarende 50 % av foretakets totale tilskudd etter § 4 (tilskudd til jordbruksareal)

Brudd på kravet til vegetasjonssone:

- 20 000 kr + 1000 kr for hver meter

Vurdering i hver enkelt sak:

- rimelig og forholdsmessig

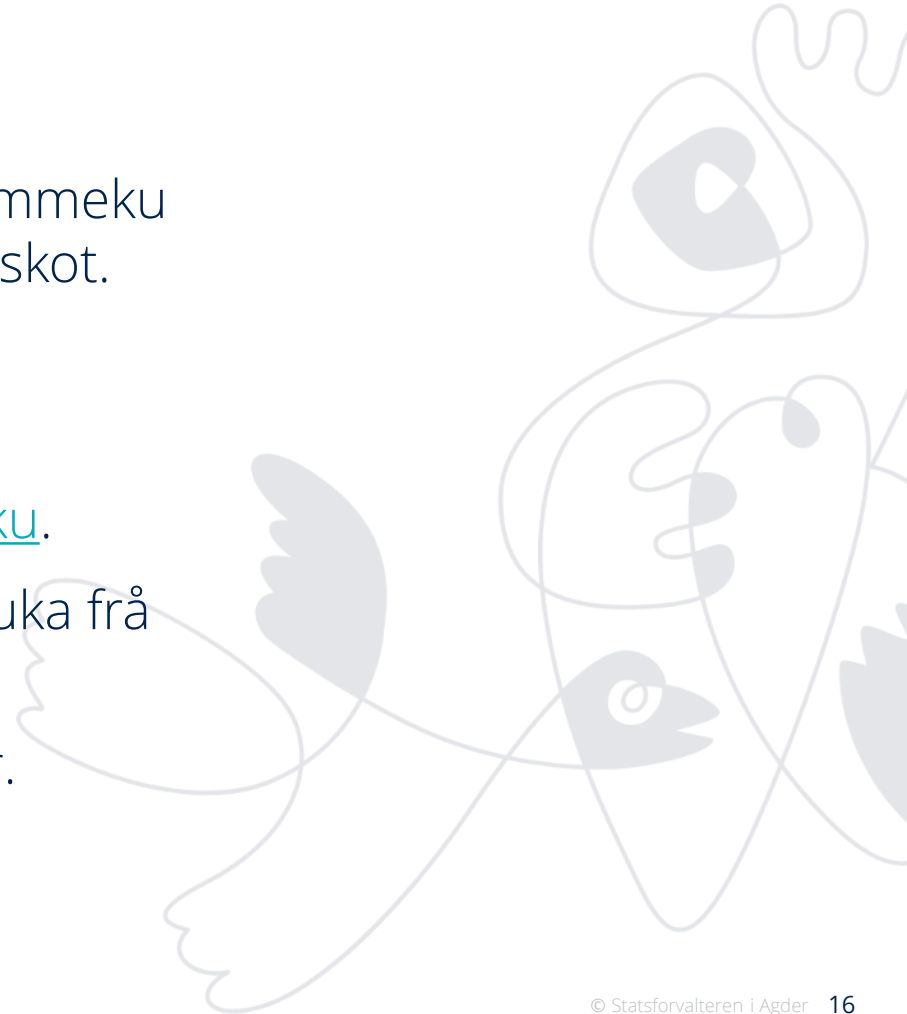

Nytt i jordbruksavtalen

- Tak for tilskot til husdyr gjeninnført.
- Auka tilskot til husdyr, særleg til mjølkeku nr. 1–6 og til ammeku nr. 6, redusert tilskot til mjølkeku nr. 31–50. Auka beitetilskot.
  - ver obs på enkeltdyr som utløyser høge tilskotsbeløp
  - kan gi store konsekvensar av små feil.Kontroll mot husdyrregisteret.
Sjå eigen artikkel om [samla tilskot til mjølkeku og ammeku](#).
- Avløyasing ved ferie og fritid: Maks.tilskot per føretak er auka frå 126 580 kr til 134 175 kr. Obs driftsfellesskap.
- Vekstgruppe korn og anna frø til mogning: 1–3000 dekar.
Kveite: + 100 kr. Oljevekstar, erter og bønner: + 200 kr.

Vanlig jordbruksproduksjon

- Grunnvilkår for å kunne motta tilskudd
- Vurderes for hver produksjon
- Jordbruksfaglig skjønn
  - God agronomisk praksis
  - Godt husdyrhold
- Næringsmessig preg
  - Leveranser som står i stil med dyretall eller areal

Produksjonskrav melkeku

Melkeleveranse minst halvparten av gjennomsnittsavdrått per årsku på landsbasis. (Minst 3900 liter i 2023.)

Ta hensyn til:

- Gamle raser
- Økologisk produksjon
- Lokalforedling
- Nyoppstarta produksjon
- Sykdom i en periode, men ikke pga. dårlig stell og fôring

Produksjonskrav sau

Antall lam per søye er mer enn 50 prosent av landsgjennomsnittet fra Sauekontrollen (Animalia) for den aktuelle sauerasen.

Slaktevekten er minst 70 % av gjennomsnittet for rasen.

Ta hensyn til:

- om førsteårslam pares
- sykdom, rovdyr
- antall påsettlam, nyoppstarta produksjon, oppbygging av besetning
- klassifisering av slaktet
- livdyrsalg
- salg av ull og skinnfeller

Vurdering ved brudd på dyrevelferdsregelverket

Oversending av vedtak fra Mattilsynet, jf. [rutine](#):

- a) forbud mot hold av dyr
- b) hel eller delvis avvikling av dyrehold.
- c) kronisk dårlige dyrehold under aktiv oppfølging av Mattilsynet («røde dyrehold»)

Vedtak i disse tilfellene vil normalt være tilstrekkelig for å si at grunnvilkåret om vanlig jordbruksproduksjon ikke er oppfylt for det dyreslaget/de dyreslagene det gjelder.

Kontroll av husdyrproduksjon

Stopp- og varselmeldinger

Se brukerveiledning for eStil PT:

[2 Maskinelle kontroller i eStil PT – Landbruksdirektoratet](#)

Se beskrivelse og terskelverdier her:

[Oversikt over maskinelle kontroller - Landbruksdirektoratet](#)

Varsel om vanlig jordbruksproduksjon

Eksempel på varsel i eStil PT som må vurderes:

«Foretaket har ført opp at det disponerte søyer 1. mars (kode 145) uten at foretaket har levert lam til slakt (i perioden etter 15. april i søknadsåret). Dette kan indikere at vilkåret om vanlig jordbruksproduksjon ikke er oppfylt. Se nærmere omtale av vilkåret om vanlig jordbruksproduksjon i kommentarrundskrivet.»

Hva gjør dere med dette?

Rapporter om vanlig jordbruksproduksjon

Søknader Fellestiltak Dispensasjoner Merkekoder **Rapporter**

Rapporter

[Beskrivelse av rapporter i eStil PT.](#)
Rapporten lastes ned og du kan åpne den i Excel.

Rapporttype * Søknadsår *

Rapport om vanlig jordbruksproduksjon på sau | v 2023 | v

Rapporten viser antall slakta lam og slaktevekt på lam for alle foretak som har søkt om produksjonstilskudd til sau (kode 145 – søyer)

Rapport om vanlig jordbruksproduksjon sau

Rapporten kan filtreres og sorteres etter ønske:

Få/ingen lam/søye på tidspunkt rapporten ble hentet ut	Lav slaktevekt på tidspunkt rapporten ble hentet ut	Omsøkt antall søyer (145) pr. 1.3.	Godkjent antall søyer (145) pr. 1.3.	Godkjent antall værer (146) pr. 1.3.	Godkjent antall lam på beite (488)	Antall slakta lam	Kg slakta lam	Gjennomsnittlig slaktevekt lam	Antall levende lam (på beite) per søye	Antall slakta lam per søye
true	true	186	186	10	194	106	1 310,9	12,4	1,0	0,57
false	true	123	123	10	144	115	1 487,2	12,9	1,2	0,93
false	true	89	89	2	72	55	640,9	11,7	0,8	0,62
true	true	82	82	5	0	0	0,0	0,0	0,0	0,00
true	true	16	16	4	14	0	0,0	0,0	0,9	0,0

Husdyrregisteret

Foto: Statsforvalteren i Agder

- Hendelser skal [rapporteres til Mattilsynet](#)
- Dyreholder har ansvaret for rapportering om:
  - Kalving innen 7 dager etter øremerking.
    - Kalver skal øremerkes innen 20 dager etter fødsel.
    - Dersom kalver dør før de er merket, kreves ikke rapportering til Husdyrregisteret.
  - Flytting av storfe innen 7 dager.
    - Gjelder både kjøp, salg, lån eller annet.
    - Selv om det bare er for kort periode.
    - Registreres både hos avsender og mottaker.
  - Slakting/dødsfall innen 7 dager.

Rapportering til Husdyrregisteret

- Melkekyr via [Kukontrollen](#)
  - 97 % av melkeprodusentene i landet er medlem.
- Kjøttfe/-krysninger og fôringsdyr via [Storfekjøttkontrollen](#)
  - I Agder var 317 ammekubesetninger medlem i 2021, av 466 foretak med ammeku som søkte PT.
- Direkte til Mattilsynet
  - via MTs skjematjeneste eller på papir, for de som ikke er medlem husdyrkontrollene

Oppslag mot Husdyrregisteret i eStil PT

- Viser antall dyr registrert i Husdyrregisteret på telledato.
- Foretak kan gjøre endringer tilbake i tid.
- Oppslaget viser antall
  - hunndyr som har født levende kalv siste 15 måneder
  - hunndyr over og under 3 år som ikke har født levende kalv siste 15 måneder
  - hanndyr
  - storfe i alt

Avvik mellom søknad og Husdyrregisteret

- Kontakt søker før du endrer noe!
- Er Husdyrregisteret oppdatert på telledato?
- Har kyr av gammel rase kalva siste 18 måneder?
- Dødfødsler eller kalv død før øremerking er ikke med i Husdyrregisteret.
- Søker må dokumentere dyr og hendelser som ikke er med.
- Ku som ikke har kalva siste 15 (18) måneder skal føres som «øvrige storfe».

Etter gruppemøtene 2022:

- Inntrykk av at flere kommuner sjekka Husdyrregisteret (HR) i eStil PT.
- Flere meldte til SF at det var en god del forskjeller mellom dyretall i PT-søknaden og HR.
- Det var særlig forskjeller mht. antall kyr som har kalva siste 15 måneder.
- Spørsmål til søker ga ofte til svar at HR ikke stemte. Søkerne mente de hadde rapportert riktig.
- De som bruker Storfekjøttkontrollen sier de har rapportert dødfødsler der. Det er frustrerende for søker og kommune at det ikke vises i HR.

